

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. Ż.
przeciwko M. C., T. C., A. C., I. M., M. M., M. W., O. W., U. W. i Miastu W.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje adwokat M.C., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w W. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 5.400,- (pięć tysięcy czterysta) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce M.Ż. w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka M. Ż. złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 stycznia 2017 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

W konsekwencji wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powinien zostać uzasadniony z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniając, że oczywista zasadność skargi wynika z niewyjaśnienia podstawy prawnej wydanego wyroku przez Sąd Apelacyjny (naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 391 k.p.c., nierozpoznania wszystkich zarzutów apelacji powódki (naruszenie art. 378 § 1 k.p.c.) oraz zaniechania zbadania materialnoprawnej podstawy żądania „stwierdzenia nieważności wniosku o ujawnienie w księdze wieczystej”.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego do skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Nie może budzić wątpliwości kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie wystarcza oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, jeżeli nie spowodowało ono wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Obszerne uzasadnienie przytoczonej przyczyny kasacyjnej nie spełniło powyższych wymagań. Podstawę wydania zaskarżonego wyroku stanowił art. 189 k.p.c. a *contrario*. Sąd odwoławczy podkreślił, że wymagany w tym przepisie interes prawny powinien zostać udowodniony przez powoda. Na stronie 13 uzasadnienia wyroku z dnia 13 stycznia 2017 r. Sąd podkreślił, że skarżąca nie wykazała istnienia po jej stronie interesu o charakterze prawnym, nie była bowiem stroną żadnej z czynności prawnych, na które się powoływała. Z tej też przyczyny Sąd nie pominął przedstawionych mu dowodów, lecz uznał je za nieprzydatne w wyjaśnieniu sprawy (zob. uzasadnienie, str. 14).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., natomiast o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzekł na podstawie § 16 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.